

III

(Sagatavošanā esoši tiesību akti)

PADOME

PADOMES NOSTĀJA (ES) Nr. 3/2012 PIRMAJĀ LASĪJUMĀ,

lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu, ar ko Padomes Regulas (EK) Nr. 1290/2005 un (EK) Nr. 1234/2007 groza attiecībā uz pārtikas izdalīšanu vistrūcīgākajām personām Savienībā

Padome pieņēmusi 2012. gada 23. janvārī

(2012/C 38 E/01)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 42. panta pirmo daļu un 43. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

(1) Padomes Regula (EEK) Nr. 3730/87 (1987. gada 10. decembris), ar ko nosaka vispārīgos noteikumus

⁽¹⁾ OV C 84, 17.3.2011., 49. lpp.

⁽²⁾ OV C 104, 2.4.2011., 44. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2009. gada 26. marta nostāja (OV C 117 E, 6.5.2010., 258. lpp.) un Padomes 2012. gada 23. janvāra nostāja pirmajā lasījumā.

pārtikas piegādei no intervences uzkrājumiem izraudzītām organizācijām izdalīšanai Kopienas vistrūcīgākajām personām ⁽⁴⁾, kas pēc tam tika atcelta un iestrādāta Padomes Regulā (EK) Nr. 1234/2007 (2007. gada 22. oktobris), ar ko izveido lauksaimniecības tirgu kopīgu organizāciju un paredz īpašus noteikumus dažiem lauksaimniecības produktiem (Vienotā TKO regula) ⁽⁵⁾, vairāk nekā divdesmit gadus ir nodrošinājusi uzticamu shēmu pārtikas produktu izdalīšanai vistrūcīgākajām personām Savienībā (pārtikas izdalīšanas shēma) un ir pozitīvi ietekmējusi Savienības sociālo kohēziju, samazinot ekonomiskās un sociālās atšķirības.

(2) Kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) mērķos, kas definēti Līguma 39. panta 1. punktā, paredzēts stabilizēt tirgus un nodrošināt, lai patērētāji piedāvātos produktus saņemtu par samērīgām cenām. Gadu gaitā pārtikas izdalīšanas shēma ir palīdzējusi sasniegt abus mērķus un, samazinot Savienības vistrūcīgāko personu nenodrošinātību ar pārtiku, ir izrādījies svarīgs līdzeklis, kas garantē, lai pārtika Savienībā ir plaši pieejama, un vienlaikus samazina intervences uzkrājumus.

(3) Eiropas Parlaments 2011. gada 7. jūlija rezolūcijā aicināja Komisiju un Padomi rast pagaidu risinājumu pašreizējās daudzgadu finanšu shēmas atlikušajiem gadiem, lai nepieļautu krasu pārtikas atbalsta samazināšanu, ko izraisījis finansējuma samazinājums no EUR 500 miljoniem uz EUR 113 miljoniem, un lai nodrošinātu, ka no pārtikas atbalsta atkarīgie cilvēki necieš no pārtikas trūkuma.

⁽⁴⁾ OV L 352, 15.12.1987., 1. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 299, 16.11.2007., 1. lpp.

- (4) Pašreizējā pārtikas izdalīšanas shēma balstās uz produktu izdalīšanu no Eiropas Savienības intervences uzkrājumiem, ko pagaidām papildina, izdarot iepirkumus tirgū. Taču KLP secīgu reformu un labvēlīgas ražotāju cenu attīstības rezultātā ir pakāpeniski samazinājušies intervences uzkrājumi un pieejamo produktu klāsts. Pašlaik spēkā esošā Regulas (EK) Nr. 1234/2007 redakcijā tirgus iepirkumus ir atļauts veikt, ja produkti nav pieejami īslai-cīgi. Ņemot vērā Vispārējās tiesas spriedumu lietā T-576/08 ⁽¹⁾, ar pārtikas iepirkumiem Savienības tirgū nevar regulāri aizstāt samazinātos intervences uzkrājumus. Šādos apstākļos šķiet piemēroti izbeigt pārtikas izdalīšanas shēmas darbību. Lai dalībvalstu labdarības organizācijām, kas izmanto pašreizējo pārtikas izdalīšanas shēmu, dotu pietiekami daudz laika pielāgoties jaunajai situācijai, pārtikas izdalīšanas shēma būtu jāgroza, lai paredzētu pakāpenisku pārejas periodu, kura laikā tirgus iepirkumiem būtu jāklūst par regulāru pārtikas izdalīšanas shēmas piegādes avotu, lai papildinātu intervences uzkrājumus, ja piemēroti intervences uzkrājumi nav pieejami. Pārejas periodam būtu jābeidzas līdz ar 2013. gada plāna pabeigšanu.
- (5) Savienības pārtikas izdalīšanas shēma būtu jāpiemēro, neskarot valstu pārtikas izdalīšanas shēmas.
- (6) Lai nodrošinātu pareizu budžeta pārvaldību, ir jānosaka fiksēta Savienības atbalsta maksimālā summa. Pārtikas izdalīšanas shēma būtu jāiekļauj no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) finansējamo izdevumu sarakstā, kas paredzēts Padomes Regulas (EK) Nr. 1290/2005 (2005. gada 21. jūnijs) par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu ⁽²⁾ 3. panta 1. punktā.
- (7) Pieredze liecina, ka ir nepieciešami daži uzlabojumi pārtikas izdalīšanas shēmas pārvaldībā. Tāpēc Komisijai būtu jāizveido gada plāni pārtikas izdalīšanas shēmas īstenošanai 2012. un 2013. gadā, pamatojoties uz dalībvalstu pieprasījumiem, kuri paziņoti Komisijai, un citu informāciju, kuru uzskata par būtisku. Dalībvalstīm savi pārtikas produktu pieprasījumi būtu jāpamato ar valstu pārtikas izdalīšanas programmām, kurās noteikti dalībvalstu mērķi un prioritātes attiecībā uz pārtikas izdalīšanu vistrūcīgākajām personām, kurās būtu jāiekļauj ar uzturu saistītie apsvērumi. Šajā sakarā ir lietderīgi, ka dalībvalstīm ir izvēle piešķirt priekšrocību produktiem, kuru izcelsme ir Savienībā. Visbeidzot, lai nodrošinātu pienācīgu ar gada plānu īstenošanu saistīto izmaksu segšanu, dalībvalstīm gada plānos pieejamo resursu robežās ir jābūt izvēlei atļūdzināt konkrētas izmaksas, kas izraudzītajām organizācijām radušās saistībā ar pārvaldību, transportēšanu un glabāšanu.
- (8) Dalībvalstīm būtu jāuzņemas veikt pienācīgas administratīvās un fiziskās pārbaudes un jāparedz sankcijas

pārkāpumu gadījumos, lai nodrošinātu, ka gada plāni tiek īstenoti saskaņā ar piemērojamiem noteikumiem.

- (9) Lai nodrošinātu pašlaik spēkā esošās pārtikas izdalīšanas shēmas netraucētu darbību, veicinot efektīvu pakāpenisko pāreju, šī regula būtu jāpiemēro no 2012. gada 1. janvāra līdz 2013. gada plāna pabeigšanai.
- (10) Tāpēc attiecīgi būtu jāgroza Regula (EK) Nr. 1290/2005 un Regula (EK) Nr. 1234/2007,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (EK) Nr. 1290/2005 3. panta 1. punktam pievieno šādu apakšpunktu:

“g) pārtikas izdalīšanas shēma Savienības vistrūcīgākajām personām, kas paredzēta Regulas (EK) Nr. 1234/2007 27. pantā.”

2. pants

Regulu (EK) Nr. 1234/2007 groza šādi:

- 1) regulas 27. pantu aizstāj ar šādu:

“27. pants

Pārtikas izdalīšanas shēma vistrūcīgākajām personām Savienībā

1. 2012. un 2013. gadam tiek izveidota shēma pārtikas produktu izdalīšanai vistrūcīgākajām personām Savienībā ar dalībvalstu izraudzīto iestāžu, kas nav komercuzņēmumi, starpniecību. Šīs pārtikas izdalīšanas shēmas nolūkam dara pieejamus intervences uzkrājumos esošos produktus vai, ja nav pārtikas izdalīšanas shēmai piemērotu intervences uzkrājumu, pārtikas produktus iepērk tirgū.

Pirmajā daļā minētās pārtikas izdalīšanas shēmas nolūkā “vistrūcīgākās personas” ir fiziskas personas, tostarp ģimenes vai šādu personu grupas, kuras ir reģistrētas vai atzītas par sociāli un finansiāli atkarīgām, pamatojoties uz atbilstības kritērijiem, ko pieņēmušas valsts kompetentās iestādes, vai kuras tiek uzskatītas par tādām, pamatojoties uz izvēlēto iestāžu izmantotajiem kritērijiem, ko ir apstiprinājušas minētās valsts kompetentās iestādes.

⁽¹⁾ 2011. gada 13. aprīļa spriedums lietā T-576/08 Vācija/Komisija (Krājumā vēl nav publicēts).

⁽²⁾ OV L 209, 11.8.2005., 1. lpp.

2. Dalībvalstis, kas vēlas piedalīties 1. punktā paredzētajā pārtikas izdalīšanas shēmā, iesniedz Komisijai pārtikas izdalīšanas programmas, kurās ir ietvertas:

- a) šādu programmu galvenās iezīmes un mērķi;
- b) izraudzītās iestādes;
- c) pieprasītie pārtikas produktu daudzumi, kas jāizdala katru gadu, un cita būtiska informācija.

Dalībvalstis izvēlas pārtikas produktus, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem, tostarp uzturvērtību un piemērotību izdalīšanai. Šim nolūkam dalībvalstis var piešķirt priekšrocību pārtikas produktiem, kuru izcelsme ir Savienībā.

3. Komisija pieņem gada plānus, pamatojoties uz 2. punkta pirmās daļas c) apakšpunktā minētajiem pieprasījumiem un citu būtisku informāciju, ko dalībvalstis iesniegušas savu pārtikas izdalīšanas programmu ietvaros.

Katrā gada plānā nosaka Savienības ikgadējos finanšu piešķirumus katrai dalībvalstij.

Ja gada plānā iekļautie pārtikas produkti nav pieejami intervences uzkrājumos dalībvalstī, kurā šādi produkti ir vajadzīgi, Komisija gada plānā paredz šādu produktu pārvešanu uz minēto dalībvalsti no dalībvalstīm, kuru intervences uzkrājumos tie ir pieejami.

Komisija gada plānu var pārskatīt, ņemot vērā visas attiecīgās izmaiņas, kas ietekmē tā izpildi.

4. Pārtikas produktus izraudzītajām iestādēm izsniedz bez maksas.

Pārtikas produktu izdalīšana vistrūcīgākajām personām ir:

- a) bezmaksas; vai
- b) par cenu, kas nekādā gadījumā nav lielāka par izmaksām, kas to izdalīšanai radušās izraudzītajām iestādēm un kas nav attiecināmās izmaksas saskaņā ar 7. punkta otrās daļas a) un b) apakšpunktu.

5. Dalībvalstis, kas piedalās 1. punktā paredzētajā pārtikas izdalīšanas shēmā:

- a) iesniedz Komisijai gada pārskatu par pārtikas izdalīšanas programmu īstenošanu;

b) laikus informē Komisiju par notikumiem, kas ietekmē pārtikas izdalīšanas programmu īstenošanu.

6. Savienība finansē attiecināmās izmaksas saskaņā ar shēmu. Šis finansējums nepārsniedz EUR 500 miljonus katrā budžeta gadā.

7. Attiecināmās izmaksas saskaņā ar shēmu ir:

- a) no intervences uzkrājumiem izņemto pārtikas produktu izmaksas;
- b) to pārtikas produktu izmaksas, kas iepirkti tirgū; un
- c) no intervences uzkrājumiem izņemto pārtikas produktu transportēšanas izmaksas no vienas dalībvalsts uz otru.

Gada plānu īstenošanai katrā dalībvalstī pieejamo finanšu resursu robežās, valsts kompetentās iestādes var uzskatīt par attiecināmām šādas izmaksas:

- a) izmaksas, kuras radušās transportējot pārtikas produktus uz izraudzīto iestāžu noliktavām;
- b) šādas izraudzītajām iestādēm radušās izmaksas, ciktāl tās ir tieši saistītas ar gada plānu īstenošanu:
 - i) administratīvās izmaksas;
 - ii) transportēšanas izmaksas no izraudzīto iestāžu noliktavām uz pēdējo izdalīšanas punktu; un
 - iii) glabāšanas izmaksas.

8. Dalībvalstis veic administratīvās un fiziskās pārbaudes, lai nodrošinātu, ka gada plāni tiek īstenoti saskaņā ar piemērojamiem noteikumiem, un nosaka sankcijas, kas piemērojamas pārkāpumu gadījumos.

9. Uz pārtikas, kuru paredzēts izdalīt saskaņā ar gada plāniem, iepakojuma, kā arī izdalīšanas punktos skaidri norāda formulējumu "Eiropas Savienības atbalsts", kas papildināts ar Eiropas Savienības emblēmu.

10. Šā panta 1. punktā paredzētā pārtikas izdalīšanas shēma neskar valstu shēmas, ar kurām tiek izdalīti produkti vistrūcīgākajām personām, kas ir saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.;

2) regulas 204. pantam pievieno šādu punktu:

“6. Regulas 27. pantu piemēro no 2012. gada 1. janvāra līdz 2013. gada plāna pabeigšanai.”

3. pants

Šī regula stājas spēkā septītajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2012. gada 1. janvāra līdz 2013. gada plāna pabeigšanai.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

...

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

...

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

...

PADOMES PASKAIDROJUMA RAKSTS

I. IEVADS

Komisija 2008. gada 25. septembrī iesniedza Padomei priekšlikumu ⁽¹⁾ par minēto tematu.

Eiropas Parlaments sniedza atzinumu pirmajā lasījumā 2009. gada 26. martā.

Komisija 2010. gada 17. septembrī iesniedza grozītu priekšlikumu ⁽²⁾. Jaunu grozītu priekšlikumu, ar ko aizstāj iepriekšējo ⁽³⁾, Komisija iesniedza 2011. gada 3. oktobrī.

Ekonomikas un sociālo lietu komiteja sniedza atzinumu 2011. gada 7. decembrī.

Padome 2011. gada 15. decembrī panāca politisku vienošanos par priekšlikuma tekstu.

II. MĒRĶI

Shēma sākotnēji tika izveidota 1987. gadā, ļaujot dalībvalstīm valsts pārtikas uzkrājumu pārpalikumus izmantot kā pārtikas palīdzību. Kopš tā laika situācija ir mainījusies (intervences uzkrājumi tikpat kā vairs nepastāv), tādēļ Komisija 2008. gadā pieņēma priekšlikumu, ar ko atļauj pārtikas pastāvīgu iepirkšanu atvērtā tirgū. Galvenie minētā priekšlikuma aspekti bija valsts līdzfinansēšanas un trīs gadu pārtikas izdalīšanas plāna ieviešana, kā arī to produktu izmantošana, uz kuriem neattiecās intervence.

Visjaunākajā, 2011. gada oktobrī grozītajā priekšlikumā ES lauksaimniecības tiesību aktus paredz saskaņot ar Lisabonas līguma noteikumiem par deleģētajiem un īstenošanas aktiem, turklāt tajā paredz 100 % ES finansējumu ar gada maksimālo summu EUR 500 miljonu apmērā, kā arī uzglabāšanas izmaksu kompensāciju labdarības organizācijām un pašreizējo gada plānu saglabāšanu. Turklāt tirgus iepirkumi tiek uzskatīti par pastāvīgu piegādes avotu shēmā papildus intervences uzkrājumiem.

III. PADOMES NOSTĀJA PIRMAJĀ LASĪJUMĀ – ANALĪZE

Padomes nostājā pausts atbalsts lielākajai daļai grozījumu, ko Komisija ierosinājusi grozītajā priekšlikumā, un tādējādi tiek ņemti vērā visi Eiropas Parlamenta būtiskie pirmā lasījuma grozījumi.

Jo īpaši Padome atbalsta Eiropas Parlamenta viedokli attiecībā uz pilnu Savienības finansējumu programmai, iespēju dot priekšroku Savienības izcelsmes pārtikas produktiem, kā arī to, ka var tikt uzskatītas par attiecināmām transportēšanas, uzglabāšanas un administratīvās izmaksas, kas tiešā veidā saistītas ar shēmas īstenošanu.

Ar Padomes nostāju grozītajā priekšlikumā ierosinātas arī dažas izmaiņas, kas nav iekļautas Eiropas Parlamenta pirmajā lasījumā pieņemtajā atzinumā, kurā izdarīta atsauce uz pirmo 2008. gada priekšlikumu:

- tiek atcelts Komisijas ierosinātais papildus juridiskais pamats attiecībā uz sociālo kohēziju (LESD 175. panta 3. daļa),
- līdz 2013. gada 31. decembrim tiek pakāpeniski izbeigta saskaņā ar KLP veiktā programma,
- izņēmuma kārtā tiek atcelti noteikumi par saskaņošanu, kā arī
- tajā paredz piemērošanu ar atpakaļejošu datumu no 2012. gada 1. janvāra.

⁽¹⁾ 13195/08

⁽²⁾ 13435/10

⁽³⁾ 15054/11